

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/121/2017
Identifikačné číslo spisu:	7510215996
Dátum vydania rozhodnutia:	16.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7510215996.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. Z., bývajúceho v O., zastúpeného advokátkou JUDr. Andreou Tkáčovou, so sídlom v Košiciach, Magurská 3, proti žalovaným 1/ N. U., bývajúcej v D., 2/ JUDr. D. U., bývajúcej v U. zastúpenej advokátom JUDr. Richardom Kovalčíkom, so sídlom v Košiciach, Rázusova 1, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Košice-okolie pod sp.zn. 18C/488/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 13. mája 2015 sp.zn. 1 Co/415/2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 13. mája 2015 sp.zn. 1 Co/415/2014
z r u š u j e a v e c v r a c i a t o m u t o s ú d u n a ď a ľ š i e k o n a n i e.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa v konaní domáhal náhrady škody, ktorá mu bola spôsobená právnym predchodcom žalovaných 1/ a 2/ pri výkone jeho advokátskej činnosti a poskytovaní právnickej pomoci podľa dohody o zastupovaní uzavretej podľa zákona č. 132/1990 Zb. účinného v čase jej uzavretia.
2. Okresný súd Košice-okolie rozsudkom z 23. januára 2014 č.k. 18C/488/2010-145 a/ zamietol návrh žalobcu, okrem časti 180 €, v ktorej konanie zastavil, b/ v právnom vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 1/ náhradu trov konania nepriznal, c/ v právnom vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 2/ žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej 2/ trovy konania v sume 2 473,18 € na účet jej právneho zástupcu.
3. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu rozsudkom z 13. mája 2015 sp.zn. 1 Co/415/2014 rozsudok súdu prvej inštancie okrem výroku, ktorým bolo konanie v časti zastavené, potvrdil; vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 1/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal; žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej 2/ trovy odvolacieho konania vo výške 617,10 € a zaplatiť ich jej právnenmu zástupcovi.
4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z 29. júla 2015 s tým, že mu odvolací súd odňal možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len

„OSP“). Podľa jeho názoru sa žalobca nemohol vyjadriť k tvrdeniu protistrany, nakoľko odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Podľa jeho názoru je rozsudok odvolacieho súdu „nesprávny“, a preto prípustnosť dovolania vyvodzuje aj z ustanovení § 421 ods. 2 písm. b/ a c/ OSP.

5. Žalovaná 2/ vo vyjadrení k dovolaniu zopakovala podstatnú časť svojej skoršej argumentácie. Navrhla nedôvodné dovolanie žalobcu zamietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“, „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpení v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací s prihliadnutím na to, že dovolanie v danej veci bolo podané do 30. júna 2016 a 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý zásadným spôsobom zmenil podmienky prípustnosti dovolania, musel v prvom rade posúdiť vzájomnú súvislosť starej a novej právnej úpravy dovolacieho konania.

8. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti OSP, dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 a § 238 OSP.

9. V danom prípade je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, dovolanie ale nesmeruje proti rozsudku so znakmi rozsudku, proti ktorému bolo dovolanie prípustné podľa § 238 OSP.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené a dovolateľmi sledovaný účel podania dovolania mohol nastať len vtedy, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 OSP (podľa úpravy účinnej v čase podania dovolania).

11. Procesné vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ OSP neboli v dovolaní tvrdené a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

12. Majúc na zreteli uvedené, dovolací súd predovšetkým podľa obsahu dovolania skúmal, či konanie súdov nemá vady uvedené v § 237 písm. f/ OSP, osobitne sa pričom zamerával na vady žalobcom výslovne namietané v dovolaní.

13. Žalobca zastáva názor, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Pod odňatím možnosti pred súdom konať sa v zmysle § 237 písm. f/ OSP rozumel procesne nesprávny postup súdu znemožňujúci realizáciu procesných oprávnení strany sporu, ktoré mu poskytoval OSP [v zmysle § 18 OSP mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 OSP), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 OSP), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 OSP), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 OSP), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 OSP)].

14. Žalobca v dovolaní odvolaciemu súdu vytýka, že nemal možnosť vyjadriť sa vyjadreniam podaných žalovanými 1/ a 2/ k jeho odvolaniu, nakoľko odvolací súd rozhodol bez pojednávania a tieto mu neboli doručené. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej „ESLP“) vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom

priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhej strane daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

15. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd zo súdneho spisu zistil, že k odvolaniu žalobcu (viď č.l. 167 až 173 spisu) podali písomné vyjadrenie žalované 1/ a 2/, obsahujúce riadnu skutkovú a právnu argumentáciu. Žalobca však ale nemal možnosť dozvedieť sa o tomto, lebo súd mu vyjadrenia nedoručil a rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP). Odvolací súd na vyjadrenie žalovaných pri rozhodovaní prihliadal (viď str. 5 bod 2 a 3 a str. 8 bod 4 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

16. V zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia ESLP je preto najvyšší súd povinný konštatovať, že týmto postupom odvolacieho súdu, ktorý nedoručil predmetné vyjadrenie k odvolaniu protistrane, došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zároveň k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom, čo je potrebné považovať za procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ OSP v nadväznosti na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ OSP.

17. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je opodstatnené a ďalej sa s vecnou stránkou dovolania nezaoberal. So zreteľom na to dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP).

18. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.